

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie
ul. Jana Pawła II 4, 33-170 Tuchów

Tel. 14 652 54 89

14 651 01 69

słowik.ops@op.pl

www.ops.tuchow.pl

NIP: 873-13-82-380, REGON: 005693806

SPRAWOZDANIE

z realizacji

**ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ**

**„Gminnego programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej na lata 2021-
2023”**

za rok 2022

Opracowanie:

Justyna Szczęch

I. WSTĘP

Na podstawie art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.) „w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań”.

Celem obowiązującej od 01.01.2012r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest wprowadzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą jako odrębnego elementu w ramach polityki rodzinnej. Efektem podejmowanych działań w ramach systemu ma być zapewnienie rodzinie takiej pomocy, która wyeliminuje zagrożenie zabrania dziecka z rodziny.

W obecnym stanie prawnym wedle art. 176 ustawy zadaniem własnym samorządu gminnego jest:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany powinien być we współpracy z środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie Gminy Tuchów realizowany jest „**Gminny program wspierania rodziny i pieczy zastępczej na lata 2021 – 2023**”.

II. REALIZACJA PROGRAMU W 2022 ROKU

Celem głównym programu jest wzmocnienie postaw wychowawczych rodzin bezradnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, wykształcenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami, zapobieganie marginalizacji środowisk dysfunkcyjnych, podjęcie działań korekcyjnych i profilaktycznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie w roku 2022 udzielił pomocy 380 osobom i rodzinom, co stanowi 2,17% ogółu mieszkańców Gminy Tuchów. Z samej pomocy finansowej w formie zasiłków z pomocy społecznej skorzystało w ocenianym roku 177 rodzin, w których żyło 328 osób. Pomocy w formie świadczeń niepieniężnych Ośrodek udzielił 63 rodzinom, w których znajdowało się 114 osób.

Zazwyczaj rodziny objęte pomocą tutejszego Ośrodka uzyskiwały pomoc ze względu na występujące w ich rodzinach problemy, tj. ubóstwo – 121 rodzin (201 osób w rodzinie), długotrwałą lub ciężką chorobę – 117 rodzin (190 osób), niepełnosprawność – 107 rodzin (176 osób), bezrobocie – 59 rodzin (135 osób), potrzeby ochrony macierzyństwa – 22 rodziny, w tym z powodu potrzeby ochrony wielodzietności 18 rodzin (96 osób), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem 14 rodzin, w tym 10 rodzin niepełnych (30 osób) i 4 rodziny wielodzietne (21 osób), alkoholizmu – 10 rodzin (11 osób), bezdomności – 3 osoby, zdarzenia losowego – 3 rodziny, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego 2 rodziny (2 osoby), narkomania 1 osoba oraz sytuacji kryzysowej – 1 rodzina (2 osoby). Nie udzielano pomocy ze względu na sieroctwo, przemoc w rodzinie, potrzebę ochrony ofiar handlu ludźmi, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, oraz z powodu klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie realizuje również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz pomocy państwa w wychowaniu – 500+. W roku 2022 Dział Świadczeń Rodzinnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie udzielił 2.239 rodzinom z terenu gminy Tuchów pomocy w formie świadczeń rodzinnych. Z zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego skorzystało 511 rodzin, którym wypłacono kwotę 1.834.199,58zł; o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka ubiegało się 90 wnioskodawców, którym wypłacono kwotę 91.000,00zł; 392 wnioskodawcom udzielono pomocy w postaci zasiłku pielęgnacyjnego na kwotę 914.729,92zł. 71 rodzin z terenu gminy Tuchów skorzystało ze wsparcia w formie świadczenia pielęgnacyjnego na kwotę 1.722.166,20zł, 11 osób ubiegało się o zasiłek dla opiekuna, który wypłacono w łącznej kwocie 60.600,00zł. Ponadto objęto 53 osoby świadczeniami z funduszu alimentacyjnego na kwotę 252.369,48zł. Zrealizowano dla 13 rodzin świadczenie w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego na kwotę 88.440,00zł. Z pomocy w formie świadczenia rodzicielskiego w roku 2022 skorzystało 50 rodzin, którym wypłacono 324.153,00zł. Przyznano 1.816 rodzinom świadczenie wychowawcze na łączną kwotę 7.945.719,67zł. W omawianym roku 4 rodziny objęte zostały świadczeniem w ramach ustawy „Za życiem” na kwotę 16.000,00zł.

W roku 2022 wsparciem w postaci pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych Ośrodka objęto 183 rodziny, w której znajdowało się 396 osób. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym, ustalaniu przyczyn występującego u nich kryzysu. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach. Ponadto pracownicy socjalni w miarę możliwości i stosując reżim sanitarny:

- rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wskazali oraz umożliwili kontakt ze specjalistami tj. pedagogiem, psychologiem. Udzielono wsparcia w zakresie: tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi rodziny, edukacji (wskazywanie właściwych metod wychowawczych, sposobu spędzania wolnego czasu, zwracanie uwagi na warunki sanitarno-higieniczne i zadbanie dzieci, motywowanie rodziców do pracy nad właściwą postawą i prawidłowym wypełnianiem swoich obowiązków), zdrowia (motywowanie do podjęcia leczenia),
- rodziny borykające się z problemami socjalnymi uzyskały pomoc w pozyskaniu za darmo odzieży, monitorowano prowadzone remonty,
- podejmowali działania interwencyjne w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia dzieci, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. interwencje z dzielnicowym i wystosowanie pisma do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- rozwiązywali problemy związane z występującą w rodzinie przemocą, uczestniczyli w grupach roboczych, wykorzystywali potencjał rodziny i poszczególnych jej członków dla rozwiązania problemu przemocy i zapobiegania wystąpienia jej w przyszłości, monitorowali rodzinę w środowisku w ramach procedury NK,
- w rodzinach, w których występuje problem choroby alkoholowej pracownicy socjalni prowadzili działalność informacyjno-profilaktyczną, motywowali do uczestnictwa w terapii zarówno dla osoby uzależnionej i współuzależnionych,
- motywowano bezrobotnych klientów do aktywnego poszukiwania zatrudnienia, podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, zastosowano jako narzędzie pracy kontrakt socjalny,
- uczestniczyli w różnego rodzaju formach doskonalenia i doksztalcania podnoszących poziom kwalifikacji zawodowych.

Wszystkie działania, ze względu na brak asystenta rodziny, odbywały się przy ścisłej współpracy pracownika socjalnego z: przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, Policji, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Ośrodka Psychoterapii, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Urzędu Pracy, Prokuratury, zawodowymi i społecznymi kuratorami Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie oraz instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie niestety nie zatrudniał asystenta rodziny, co było spowodowane brakiem osób chętnych do podjęcia tego zadania. Osoby, które do 2019 roku pełniły te funkcję nie były zainteresowane kontynuacją pracy w tutejszej jednostce. W 2020 roku został ogłoszony nabór na stanowisko asystenta rodziny na stronie internetowej Ośrodka oraz na BIP. Znajduje się także na tablicy ogłoszeń dostępnej w siedzibie urzędu. Nabór w dalszym ciągu obowiązuje.

Pracę z rodzinami, w których dotychczas realizował asystent rodziny w podstawowym zakresie prowadzili pracownicy socjalni. Ponadto na terenie gminy Tuchów w 2022r., działały dwie świetlice pełniące funkcję opiekuńczo – wychowawczą zapewniające pomoc każdemu chętnemu dziecku z rodzin przeżywających trudności, codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych. Przy każdej szkole podstawowej w Gminie działał i nadal działa pedagog realizujący wsparcie dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym dotkniętych przemocą i uzależnieniami.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej definiuje, iż w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodziców biologicznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecku opieka ma być sprawowana w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka oraz w formie

instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

W 2022r. z terenu gminy Tuchów 1 dziecko przebywało w pieczy zastępczej - Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Pełna chata” w Rzuchowej, 3 dzieci przebywało w pieczy zastępczej - Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Promyk” w Rzuchowej, których łączny koszt utrzymania wyniósł 125.204,27zł. Z czego w listopadzie 2022r. jedno dziecko przebywające w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Promyk” w Rzuchowej opuściło placówkę. Jedno dziecko w lipcu 2022r. z rodziny zastępczej trafiło do placówki, gdzie w dniu 30.09.2022r. wróciło do domu. W związku z czym 2 dzieci pozostaje w pieczy zastępczej i tut. Ośrodek będzie ponosił koszty ich utrzymania w 2023 roku.

W roku 2022 gmina Tuchów w związku z pobytami dzieci z terenu Gminy Tuchów w rodzinach zastępczych ponosiła koszty utrzymania 10 dzieci w wysokości 35.243,22zł, (z czego 1 dziecko od lipca 2022r. z rodziny zastępczej trafiło do placówki). W rodzinach zastępczych lub za pobyt w rodzinnym domu dziecka, które są zadaniami obligatoryjnymi powiatu, a gmina właściwa ze względu ma miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej gmina ponosi za nie koszty w wysokości odpowiednio: 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy. Wedle zapisów ustawy rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka mogą skorzystać z szeregu świadczeń i dodatków (jak wynagrodzenia, świadczenia jednorazowe, środki finansowe, comiesięczne dodatki), które są uzależnione od świadczonej formy rodzinnej pieczy, jednak minimalne wynagrodzenie miesięczne nie może być niższe niż 2.000,00zł. Ostateczna wysokość otrzymywanego świadczenia zależy od ilości dzieci oraz innych czynników mających wpływ na zakres czynności opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto, rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500,00zł miesięcznie na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kolejnym problemem, który wpływa na konieczność obecności i wsparcia w rodzinach przez asystenta rodziny jest przemoc w rodzinie. Tutejszy Ośrodek jest realizatorem tego zadania. Z danych będących w posiadaniu tutejszego Ośrodka wynika, iż w omawianym roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 18 Niebieskie Karty. Dodatkowo prowadzone były działania w 15 rodzinach, w których w latach poprzednich wszczęto procedurę Niebieskiej Karty. W związku z tym powołanych zostało 18 grup roboczych, które odbyły 83 spotkania w celu realizacji zadań.

Jak wynika z danych Gminnej Komisji Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Tuchowie 4 osoby ukończyły leczenie odwykowe stacjonarne, 5 osób uczestniczyło w programie terapeutycznym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin współfinansowanych przez GKRPA w Tuchowie, świadczonych w systemie ambulatoryjnym przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Tuchowie.

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej oprócz szerokiej pomocy naszego Ośrodka (zasiłki z pomocy społecznej, zasiłki rodzinne, dodatki mieszkaniowe, świadczenie wychowawcze, itp.) mogły także uzyskać dodatkowe wsparcie finansowe z formie pomocy materialnej i zasiłków szkolnych. Jak wynika z przekazanych danych przez realizatora tej formy pomocy rodzinom – Gminnej Administracji Oświaty w Tuchowie w roku 2022 udzielono 208 uczniom stypendiów szkolnych na kwotę 128.703,48zł, wypłacono także 42 uczniom Stypendium Burmistrza na łączną kwotę 19.650,00zł. W 2022r. nie wypłacono zasiłków szkolnych (nie wpłynął żaden wniosek).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie realizując założenia programu wspiera rodziny w kryzysie w szczególności poprzez poradnictwo specjalistyczne, które jest świadczone osobom i rodzinom bez względu na wysokość posiadanego dochodu. Pomoc ta przyjmuje charakter:

- poradnictwa prawnego, które realizowane jest przez konsultanta prawnego zatrudnionego w tutejszym Ośrodku, jak również bezpłatnej pomocy prawnej.
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomoc ofiarą przemocy – działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupę Roboczą,
- pomocy psychologicznej, w związku z realizacją zadania dofinansowanego ze środków Wojewody Małopolskiego w ramach wsparcia finansowego zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej z poradnictwa psychologicznego,
- pracy socjalnej,
- interwencji kryzysowej,
- wsparcia i wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży przez kierowanie ich do świetlic opiekuńczo – wychowawczych,
- aktywizacji zawodowej realizowanej przy współpracy Powiatowego Urzędu Pracy,
- kierowania do placówek specjalistycznych mogących udzielić rodzinie pomocy w postaci schronienia,
- pomocy w podjęciu terapii leczenia uzależnień, terapii psychologicznej i psychiatrycznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie w zakresie współpracy i wymiany informacji współpracuje z instytucjami lokalnymi jak i o szerszym zasięgu, w tym:

- służbami medycznymi, w tym z Centrum Zdrowia Tuchów w ramach, którego działa Ośrodek Psychoterapii z Poradnią Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradnią Zdrowia Psychicznego;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuchowie;
- Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Tarnowie Filia w Tuchowie;
- sądami, kuratorami zawodowymi i społecznymi;
- funkcjonariuszami Policji z Komisariatów w Tuchowie i w Tarnowie;
- placówkami oświatowymi, Specjalnymi Ośrodkami Szkolno – Wychowawczymi;
- Placówką Wsparcia Dziennego „Kubusie” przy Parafii Św. Jakuba Apostoła w Tuchowie;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie;
- Fundacją im. Hetmana Jana Tarnowskiego;
- organizacjami pozarządowymi.

W ramach pomocy rodzinom także inne instytucje działające na terenie Gminy podejmują działania profilaktyczne na rzecz niwelowania dysfunkcji.

GKRPA w Tuchowie w 2022r. realizowała szereg działań:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla usług uzależnionych od alkoholu:

- zorganizowano cykl szkoleń z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych dla członków GKRPA, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie, Komisariatu Policji w Tuchowie oraz wychowawców świetlic i pedagogów szkolnych, w ramach tego wydarzenia umożliwiono indywidualne poradnictwo dla pedagogów, wychowawców oraz rodziców dzieci dotkniętych problemem uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych oraz przemocy,
- współfinansowano „Program terapeutyczny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin” realizowany przez Centrum Zdrowia Tuchów,
- prowadzony był punkt konsultacyjny, w którym psycholog kliniczny udzielił porad w tym interwencji psychologicznej 65 osobom uzależnionym i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- w ramach zadania prowadzone były zajęcia w 15 świetlicach opiekuńczo-wychowawczych przy szkołach podstawowych, parafii w Tuchowie oraz Centrum Dydaktyczno-Oświatowym w Tuchowie Kielanowicach, funkcjonujących dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi, dofinansowane były materiały i artykuły szkolne dla realizacji tych zajęć oraz dofinansowana organizacja czasu wolnego dla uczestników w ramach akcji lato,
- dofinansowane zostały posiłki dla dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem korzystających z Ośrodka Wsparcia Dziennego Kubusie w Tuchowie,
- w ramach zadania zorganizowane zostały imprezy sportowe służące integracji i rozwojowi społecznemu osób ze środowisk zagrożonych skutkami alkoholizmu: turniej szachowy, mikołajkowy turniej piłki nożnej, akcja lato.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- w ramach zadania zrealizowano programy profilaktyczne w szkołach podstawowych Gminy Tuchów w zakresie uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych uzależniających, przemocy oraz zjawiska izolacji społecznej i depresji takie jak: warsztaty profilaktyczne „Mentalna szkoła dla klas 7 i 8, profilaktyka uzależnień, cyberprzemoc dla rodziców i dzieci klas 7, program profilaktyczny „Wiara w siebie i radość z życia kontra depresja” dla klas 6-8, „Nie zmarnuj swojego życia” klasy 7 – 8, „Jestem wolny mam przewagę” dla młodzieży klasy I szkoły średniej,
- podjęte zostały działania mające na celu integrację społeczną osób ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, tj. dofinansowanie konkursu piosenki obcojęzycznej oraz konkursu „Nie pal proszę”, zakupiono przedmioty materialne: książki o tematyce profilaktycznej, gry sprzęt i odzież sportową, kangurki namioty inne, które przekazano do szkół, przedszkoli, Biblioteki Publicznej w Tuchowie, ochotniczych straży pożarnych w Gminie Tuchów, a także klubów sportowych gminy i Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy w celu ułatwienia prowadzenia zajęć z elementami profilaktyki uzależnień, organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- zakupiono materiały profilaktyczne do prowadzenia zajęć lekcyjnych dla dzieci i młodzieży dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i udostępniono je szkołom do realizacji w ramach zajęć lekcyjnych,
- zakupiono i rozdysponowano ulotki plakaty informacyjno - edukacyjne z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych, behawioralnych, oraz kampanii stop przemocy, kierowco nie pij i sprzedaż alkoholu,
- w ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły” zakupiono dla uczniów opaski odblaskowe i breloki odblaskowe z numerami alarmowymi, które zostały rozdane uczniom klas I, a funkcjonariusze Komisariatu Policji w Tuchowie przeprowadzili wykłady na temat bezpieczeństwa drogowego i zagrożenia dla niego wynikającego ze spożywania alkoholu,
- dofinansowano realizację bajki „Muzyczny kodeks drogowy”, promującej wśród szerokiej społeczności lokalnej bezpieczeństwo na drodze.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W ramach zadania dofinansowano wydarzenia na rzecz osób ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, a także zjawiskami przemocy, tj.:

- X Gminny Konkurs Piosenki Obcojęzycznej,
- zawody sportowe konkursy profilaktyczne,
- zajęcia sportowe w tym piłkarskie dla młodzieży i dorosłych,
- organizowanie czasu wolnego poprzez aktywny wypoczynek dzieci,

- organizację rajdu niepodległościowego,
- działalność sportową,
- pikniki, festyny integracyjne i rodzinne,
- organizacja zajęć i obozu dla dzieci i młodzieży w czasie ferii oraz wakacji.

Wedle uzyskanych informacji **Placówka Wsparcia Dziennego „Kubusie” przy Parafii św. Jakuba Ap. w Tuchowie** w roku 2022 w zakresie wzmacniania rodziny i jej roli w społeczeństwie, opieki i wychowania dzieci oraz wyrównania szans edukacyjnych podjęła następujące działania:

- Przez cały okres pracy placówki w 2022 roku, rodzice wychowanków mieli możliwość osobistych i telefonicznych kontaktów z wychowawcami placówki. Konsultacje i porady dotyczyły zwykle trudnych sytuacji w rodzinie wychowanków. Wskazywano sposoby radzenia sobie w konfliktach i problemach wychowawczych. Wskazywano na odpowiednie osoby, miejsca, instytucje, mogące udzielić wsparcia i pomocy.

- Wychowankowie brali udział w zajęciach profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez wychowawców i praktykantów placówki. Na zajęciach poruszano zagadnienia dotyczące rodziny, pełnionych w niej ról, wzajemnych relacji, szacunku do każdego jej członka, wychowaniu bez przemocy, istoty rodziny w społeczeństwie i potrzeby rodziny w życiu każdego człowieka.

- W grudniu 2022 roku odbyło się wspólne spotkanie opłatkowe, połączone z jasełkami. Zostali na nie zaproszeni członkowie rodzin wychowanków. Była to okazja do wspólnego przebywania w radosnej atmosferze, podkreśleniu i dowartościowaniu każdego, indywidualnych rozmów z rodzicami i dziadkami wychowanków.

- Wychowankowie i ich rodzice wspólnie włączyli się w przygotowanie upominków dla darczyńców akcji „Szlachetna Paczka” z rejonu Tuchów, a także ozdób świątecznych na charytatywny jarmark bożonarodzeniowy. Wzmocniło to wzajemne relacje i umiejętności wspólnego działania.

- Przez cały rok w placówce prowadzone są zajęcia, których celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Wychowankowie mają zapewnioną indywidualną pomoc w odrabianiu zadań domowych w tym nauce czytania, pisania, liczenia, nadrabianiu zaległości szkolnych, rozwijanie swoich talentów i zainteresowań.

Placówka Wsparcia Dziennego „Wspólne Szczęście” poinformowała, że w roku 2022 w Placówce zostały zorganizowane 4 spotkania dla rodziców i dzieci, których celem było wzmacnianie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie.

W Przedszkolu Publicznym w Tuchowie w 2022 roku aktywnie uczestniczono w uroczystościach środowiskowych, których celem było wspieranie rodziny takich jak: „Majówka dla Matki” organizowane przez Towarzystwo Miłośników Tuchowa i Dom Kultury w Tuchowie, „Sanktuaryjny Festyn Rodzinny i Powiatowe Święto Rodziny”. Zorganizowano: w Domu Kultury w Tuchowie „Bożonarodzeniowy koncert dla rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola”; uroczystości przedszkolne takie jak „Dzień Matki” i „Dzień Babci i Dziadka”, których celem było między innymi wzmacnianie więzi rodzinnych prowadzone w przedszkolu prezentowane były rodzicom i bliskim dzieciom osobom w formie przekazu elektronicznego. Poruszana była tematyka związana z wychowywaniem i opieką nad dziećmi w indywidualnych rozmowach z rodzicami w przedszkolu, bieżących konsultacjach. W Przedszkolu na bieżąco prowadzona jest współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie w ocenie funkcjonowania 1 dziecka uczęszczającego do przedszkola - przebywającego w niezawodowej rodzinie zastępczej. Kadra pedagogiczna systematycznie wzbogaca swoje kompetencje zawodowe, których celem jest rozpoznawanie trudności rozwojowych dzieci, doskonalenie pracy nad wyrównywaniem szans edukacyjnych w początkowym okresie edukacji dzieci. 4 nauczycieli uczestniczyło w projekcie „Forum kadry włączającej województwa małopolskiego”, którego celem było podniesienie

kompetencji przedstawicieli kadry systemu oświaty w zakresie poprawy dostępności usług edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami w przedszkolach, szkołach województwa małopolskiego. Zdobyta wiedza i umiejętności pozwalają nauczycielom doskonalić pracę z dziećmi w kierunku stwarzania maksymalnych warunków rozwoju, pokonywaniu trudności, współdziałaniu w zakresie z rodzicami. W 2022r. doskonalono kompetencje nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i współdziałaniem z rodzicami. Nauczyciele uczestniczyli m.in. w kursach i szkoleniach w tym zakresie: „Terapia pedagogiczna z elementami arteterapii” - studia podyplomowe kwalifikacyjne (1 nauczyciel), kurs „Trening umiejętności społecznych. Efektywne kształtowanie kluczowych kompetencji psychospołecznych oraz życiowych” (1 nauczyciel), kurs „Terapia ręki i zaburzeń motoryki małej I i II stopień. Diagnoza. Terapia. Masaż” (1 nauczyciel), kurs „Terapia ręki z elementami integracji sensorycznej” (1 nauczyciel), kurs „Trener umiejętności grafomotorycznych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w oparciu o program terapii ręki” (1 nauczyciel); warsztaty i szkolenia: „Racja czy relacja?” - jak tworzyć nie porozumienia z rodzicami przedszkolaków, zwłaszcza w trudnych sytuacjach (1 nauczyciel), „Jak efektywnie komunikować się z rodzicami przedszkolaków” (1 nauczyciel), „Sposób na grupę” (1 nauczyciel), „Listy do Babci i Dziadka (1 nauczyciel), „Bakoterapia w praktyce psychoedukacyjnej” (1 nauczyciel), „Bajki terapeutyczne i psychoedukacyjne w pracy z dziećmi” (1 nauczyciel), „Mutyzm wybiórczy i trudności w rozwoju społecznym dzieci” (1 nauczyciel), „Wstęp do bajko terapii” (1 nauczyciel), „Zaburzenia integracji sensorycznej - wczesna diagnoza i wsparcie dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym” (1 nauczyciel), „Dlaczego dziecko jest niegrzeczne” - trudne zachowania u dzieci (1 nauczyciel), „Logo rytmika – ruch-słuch-słowo” (1 nauczyciel). Ponadto Przedszkole aktywnie włącza się w akcje środowiskowe wspierające osoby potrzebujące np.: dzieci z oddziału V wraz z nauczycielami przy wsparciu rodziców włączyły się w akcję „Szlachetna paczka” poprzez przygotowanie świątecznych kartek wraz z życzeniami dla podopiecznych akcji; na bieżąco organizowane są w Przedszkolu akcje zbierania plastikowych nakrętek - środki uzyskane ze sprzedaży przeznaczone są na wsparcie rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka.

Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa w Tuchowie w 2022r. nie organizowały specjalnych spotkań, warsztatów czy szkoleń, których celem byłoby wzmocnienie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie.

W ramach zebrań z rodzicami jednym z punktów była rozmowa o wychowaniu dzieci i znaczeniu nagród i kar, poruszany był również temat wpływu różnych metod wychowawczych na prawidłowy rozwój dziecka i jego funkcjonowania w społeczeństwie, podczas indywidualnych rozmów z rodzicami mocno podkreślane było znaczenie rodziny dla dziecka.

Szkoła Podstawowa im. prof. Jana Sajdaka w Burzynie w 2022r. w celu wzmocnienia rodziny oraz jej roli w społeczeństwie uczestniczyła w projektach, szkoleniach, prelekcjach i warsztatach, uczestniczyła również w spotkaniach, pogadankach, warsztatach, których celem było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Uczniowie, nauczyciele oraz rodzice brali udział w następujących projektach, warsztatach, prelekcjach oraz konkursach:

- Warsztaty profilaktyczne - w listopadzie 2022 r. odbyły się warsztaty profilaktyczne przeprowadzone przez pracownika PPP w Tarnowie Filia w Tuchowie. Tematami warsztatów było: „Konflikt, przemoc werbalna - krzywdząca siła słów” - klasy II i III (39 uczniów), „Poczucie własnej wartości” klasa VI i V (19 uczniów), „Umiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami” - klasy VI a i VI b (26 uczniów), „Uzależnienia” – klasy VII i VIII (21 uczniów).

- Konkursy: szkolny konkurs plastyczny „Kolory jesieni”(klasy 0-VIII), szkolny konkurs plastyczny „Nie pal przy mnie proszę”(klasy I-III).

Ponadto, podobnie jak w latach ubiegłych realizowano następujące programy prozdrowotne:

- „Program dla szkół” (owoce i mleko) - klasy I-V (91 uczniów) - głównym celem programu jest trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w ich codziennej diecie oraz promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych, a także propagowanie zdrowego stylu życia poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym realizowane w szkołach. W ramach programu dzieci otrzymują kilka razy w tygodniu mleko lub jego przetwory oraz porcje owocowo-warzywne, które spożywają w szkole. Dzieciom udostępnia się: świeże owoce (jabłka, gruszki, truskawki), świeże warzywa (marchew, paprykę słodką, rzodkiewki), soki owocowe, warzywne oraz owocowo – warzywne. Ponadto szkoły podstawowe uczestniczące w programie realizują skierowane do dzieci specjalne zajęcia o charakterze edukacyjnym dotyczące zdrowego odżywiania. Są to między innymi różnego rodzaju konkursy.

- Program „Bieg po zdrowie”- klasa IV (19 uczniów). Głównym celem zajęć jest: rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zamiłowań uczniów, kształcenie sprawności ruchowej dzieci, nabycie umiejętności pokonywania nieśmiałości i tremy podczas prezentowania się, budowanie poczucia własnej wartości, pozytywnego obrazu samego siebie i wiary we własne siły, rozwijanie indywidualnych zdolności każdego dziecka, jego inicjatywy i samodzielności myślenia, nabywanie umiejętności szybkiej orientacji, decyzji, uwagi, nauczanie harmonijnego współżycia w grupie, podporządkowania się przepisom, samoopanowania.

- Program „Nie pal przy mnie, proszę” – klasy I-III (55 uczniów). Założenia programu: podstawowe zajęcia programowe umożliwią przeprowadzenie pięciu zajęć warsztatowych w ciągu roku szkolnego, w tym dwóch dwugodzinnych i trzech jednogodzinnych, program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci, w programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci), program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Cele szczegółowe: uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem, wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach.

- Program „Trzymaj Formę” klasa V (17 uczniów). Celem programu jest pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka; Kształtowanie zmiany postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną; Dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

- Program „Skąd Się Biorą Produkty Ekologiczne” – oddział przedszkolny (11 dzieci). Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Główne założenie programu: zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. Uczestnicy programu zrealizują zajęcia edukacyjne, podczas których nauczą się

skąd się biorą produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny.

- Program „WZW”- klasy VII-VIII (23 uczniów). Cel główny programu: upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

- Program „Znamie! Znam Je?” - klasy VII-VIII (23 uczniów). Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży klas VII - VIII wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

- Program „Wybierz Życie – Pionierski Krok” – klasa VIII (14 uczniów). Program edukacyjny obejmujący profilaktykę raka szyjki macicy. Celem programu jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu oraz przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.

Nauczyciele uczestniczyli w wielu formach doskonalenia dotyczących opieki i wychowania dzieci, m.in.: szkolenia: „7 sposobów na pracę z uczniem trudnym i zaburzonym”; „Praca z uczniem. Zróżnicowana klasa”; „Kolory Depresji. Nauczycielom o depresji uczniów”; „Jak rozwijać myślenie krytyczne w klasach I-III”; „Mutyzm wybiórczy”; „Atak na Ukrainę. Jak wspierać uczniów, budować relacje w klasach wielokulturowych oraz zapobiegać dyskryminacji”; „Wspieranie dobrostanu dzieci w obliczu wojny w Ukrainie - pełna mobilizacja nauczycieli”; „Emocje w procesie edukacji”; „Zadania związane z obecnością dzieci uczniów z Ukrainy w placówkach oświatowych. Kształcenie, wychowanie, opieka”; „Czym jest umiejętność krytycznego myślenia? Od teorii do praktyki”; „Czym jest motywacja? Prawdy i mity”; „Klasa, w której uczniowie mają różny poziom wiedzy i umiejętności - jak z nią pracować?”; „10 sprawdzonych patentów na to, jak radzić sobie i pracować z trudnym uczniem,”; „Profilaktyka uzależnień - podstawy interwencji - jak zapobiegać - jak pomagać. Praca z młodzieżą zagrożoną uzależnieniami od środków psychoaktywnych”; „Jak tworzyć lekcje dla każdego, czyli o edukacji włączającej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”; „Supernoc książek w przedszkolu. Jak literatura dziecięca buduje wiedzę dzieci i zachęca do poznawania świata?”; „Edukacja na czasie. Technologia. Edukacja, technologia - szanse czy zagrożenia?”; „Profilaktyka uzależnień behawioralnych”.

Organizowane były również:

- zajęcia z psychologiem - od września 2022r. uczniowie mogli korzystać z porad psychologa. Tematy zrealizowanych od września do listopada 2022 roku to: „Rozmowa z uczniami na temat relacji rówieśniczych i zasad stosownego zachowania w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych”; „Po co nam relacje z innymi?”; „Komunikacja i jej znaczenie w grupie - relacje w zespole”; „Nasze emocje – rozmawiamy o uczuciach”; „Doceniaj - nie oceniaj”; „Słowa mogą ranić”; „Jesteśmy wspólnotą”,

- zajęcia z pedagogiem specjalnym - od września 2022 roku do grona pedagogicznego dołączył pedagog specjalny, tematy zrealizowane od września do listopada 2022 roku z uczniami naszej szkoły to: „Dobro i zło - odniesienie do bajek i życia codziennego dzieci” (klasa 0), „Integracja w grupie klasowej - budowanie wspólnoty klasowej” (klasa Va), „Co to jest przyjaźń?” (klasa Va), „Integracja w grupie klasowej - poczucie własnej wartości” (klasa VIa), „Jesień - bezpieczna droga do szkoły” (klasa 0), „Poznajemy się - wzmacnianie poczucia własnej wartości” (klasa VIII),

- zajęcia z pedagogiem szkolnym - tematy zrealizowane z uczniami to: „Pogadanka na temat zachowania się w stosunku do rówieśników” (klasa IV), „Pogadanka na temat zachowania się w stosunku do koleżanek i kolegów w klasie” (klasa VII), „Rozmowa z uczniami dotycząca bezpieczeństwa w szkole, na temat wartości życiowych i zdrowego stylu życia” (klasa IV), „Przemoc w rodzinie - gdzie zwrócić się o pomoc” (klasa VIII), „Relacje z rówieśnikami. Empatia” (klasa VIII), „Relacje w klasie” (klasa I).

Nauczyciele przeprowadzili pogadanki oraz warsztaty w ramach zajęć z wychowawcą. Tematy zajęć:

- klasa I – „Wskazywanie sytuacji podczas zabaw i nauki, które doprowadzają do konfliktów między dziećmi. Ukazanie konieczności uregulowania zachowania dzieci w klasie. zapoznanie z wybranymi fragmentami statutu szkoły i kodeksu uczniów. ustalenie Regulaminu klasowego. Nauka zachowania się w sytuacjach konfliktowych”, „Wymienianie cech dobrego kolegi, dobrej koleżanki. Uzasadnienie wyboru wymienionych cech i ich znaczenia dla konfliktów społecznych”, Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje zachowanie. Przewidywanie skutków danych zachowań. Wskazywanie przyczyn danych skutków”

- klasa II - „Jak postępuje dobry kolega?”, „Rozmowa na temat sytuacji dzieci w czasie II wojny światowej inspirowana lekturą „Asiunia” Joanny Papuzińskiej (dzieci z Ukrainy w klasie)”, „Rozmowa o kodeksie rycerskim, o szacunku do innych ludzi, bronienu dobra i prawości i nie krzywdzeniu słabszych”, „Rozmowa na temat potrzeby okazywania szacunku ludziom pochodzących z innych krajów, a w szczególności uczniów z Ukrainy uczących się w naszej szkole”

- klasa III – „Co to jest przemoc słowna i fizyczna?”, „Czy rozmawiać z dorosłymi o swoich problemach?”, „Nauka piosenki „Kiedy jesteśmy razem”, „Rozmowa na temat sposobów radzenia sobie z dręczycielami”, „Czy działa plan obrony przed prześladowcą?”,

- klasa IV – „Nasze niebezpieczeństwo w szkole i poza szkołą”,

- klasa V – „Profilaktyka uzależnień”,

- klasa VIa – „Jak podobieństwa i różnice wpływają na nasze wzajemne kontakty? Przemoc słowna”, „Co wiemy o środkach zmieniających świadomość”,

- klasa VI b – „Stop przemocy domowej”, „Profilaktyka uzależnień”,

- klasa VII „Przemoc w rodzinie”, „Uzależnienia - czym są i od czego można się uzależnić”,

- klasa VIII – „Uzależnienia wśród młodzieży”.

Prowadzona była edukacja rodziców na temat pełnienia właściwych ról w rodzinie i budowanie relacji na linii rodzic - dziecko w ramach pogadań w czasie zebrań. Szkoła organizowała wspólne uroczystości w celu budowania rodzinnych więzi np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty połączone z konkursami dla dziecka i rodzica, Dzień Dziecka oraz Dzień Sportu połączone z Piknikiem Rodzinnym, udział rodzin w Biegu Burzyńskim, którego szkoła była współorganizatorem.

Podejmowano inne działania. Nauczyciele - wychowawcy - dokonywali oceny funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym oraz na bieżąco monitorowali sytuację swoich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji uczniów przebywających w rodzinach dotkniętych przemocą. Prowadzone były: zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne wymiarze 2 godzin tygodniowo prowadzone przez pedagoga szkolnego (na wniosek wychowawcy - 3 uczniów.); zajęcia indywidualne z pedagogiem specjalnym - w wymiarze jedna godzina tygodniowo (na wniosek rodzica - 2 uczniów).

W roku 2022 **Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Dąbrówce Tuchowskiej** w ramach wzmocnienia rodziny i jej roli w społeczeństwie organizowała w wiele imprez środowiskowych z udziałem rodzin m.in.: Rodzinny piknik – udział całych rodzin w organizacji, zabawach i konkursach, Szkolną Wigilię z udziałem rodziców, Dzień Babci i Dziadka. Ponadto w ramach spotkań z rodzicami wychowawcy udzielali instruktażu na temat opieki i wychowania dzieci, rozwiązywali wspólnie zaistniałe problemy. Rodzice brali udział w szkoleniu „Internet - skutki uboczne”. Uczniowie w ramach wyrównywania szans edukacyjnych uczestniczyli: w programie „Laboratoria przyszłości” (44 uczniów), „Edukacyjna Sieć Antysmogowa” uczniowie wraz z rodzicami i nauczycielami realizowali szereg działań „Razem działamy, czysto oddychamy”(44 uczniów, 9 rodziców, 12

nauczycieli), brali udział w kampanii Europejskiego Miesiąca Cyberbezpieczeństwa (26 uczniów).

Szkoła Podstawowa im. Marii Kotulskiej w Jodłówce Tuchowskiej w ramach wzmocnienia rodziny oraz jej roli w społeczeństwie, opieki i wychowania pedagog szkolny, psycholog i jeden wychowawca rozpoczęli program Unplugged – którego celem jest zapobieganie uzależnieniom w szkole, lekcje prowadzone były w ciekawy sposób, uczniowie angażowali się w ich przebieg pracując w grupach, dzieląc się swoimi doświadczeniami w sposób otwarty. W programie brało udział 36 uczniów klas VI-VIII, przewidziany jest także udział rodziców w tych zajęciach. Ponadto pedagog szkolny uczestniczył w konferencji „Problemy dzieci i młodzieży we współczesnym świecie”, mając nowe wiadomości narodziły się pomysły które w niedalekiej przyszłości szkoła planuje realizować. W ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w VIII klasie prowadzony był program „Zawód czy pasja?”, młodzież szkoły spotykała się na lekcjach wychowawczych z ludźmi wykonującymi różne zawody celem programu jest poszerzenie horyzontów. Uczniowie szkoły brali również udział w XIII Dziecięcych Igrzyskach Sportowych i w akcji czytelniczej „Noc w bibliotece”.

W roku 2022 **Szkoła Podstawowa im. o. Władysława Witkowskiego Redemptorysty w Karwodrzy** organizowała spotkania dla rodziców, uczniów bądź uczestniczyła w projektach, szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmocnienie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie poprzez podjęte działania:

- Rozmowy na temat sposobów na to, jak pomóc swojemu dziecku w nauce oraz radzeniu sobie z problemami wychowawczymi - 25 rodziców,
- Wspieranie rodziców ucznia z autyzmem w szkole - spotkania ze specjalistami oraz wychowawcą klasy,
- Zachęcanie rodziców (40) i uczniów (58) do korzystania z pomocy specjalistów zatrudnionych w szkole - pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog,
- Wykonanie gazetki na korytarzu i rozdanie ulotek uczniom i rodzicom dotyczących przemocy w rodzinie,
- Informacje na temat tradycji świątecznych w rodzinach na stronie internetowej szkoły,
- Prelekcja do rodziców (34) i uczniów (58) na temat przemocy w rodzinie z podaniem telefonów i stron pomocowych,
- Udział pedagoga szkolnego oraz nauczycieli w konferencjach, szkoleniach oraz webinarach na następujące tematy: „KONFLIKT rodzice, dzieci, nauczyciele” - 1 osoba, „Profilaktyka uzależnień - podstawy interwencji - Jak zapobiegać - jak pomagać. Praca z młodzieżą zagrożoną uzależnieniami od środków psychoaktywnych” - 2 osoby, „Zagrożenia behawioralne” - 1 osoba, „Kolory depresji. Nauczycielom o depresji uczniów” - 1 osoba, „Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie” - 1 osoba, „Jak się odnaleźć w obecnym czasie? Jak radzić sobie z lękiem? - 1 osoba.

Szkoła Organizowała spotkania dla rodziców, uczniów bądź uczestniczyła w spotkaniach, pogadankach, warsztatach na temat opieki i wychowania dzieci, poprzez podjęte działania:

- informacje dotyczących zasad bezpieczeństwa podczas ferii świątecznych i zimowych dla uczniów i rodziców,
- organizacja akcji integrujących środowisko szkolne: Dzień Origami i Mój Pupil – Moje Zwierzę,
- uwrażliwienie uczniów na los ludzi chorych i potrzebujących: kartki świąteczne dla DPS w Karwodrzy, akcje charytatywne organizowane w szkole. Udział pedagoga szkolnego oraz nauczycieli w konferencjach, szkoleniach oraz webinarach na następujące tematy: „KONFLIKT rodzice, dzieci, nauczyciele”- 2 osoby, „Metody aktywizujące w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi” - 3 osoby, „Myśli i próby samobójcze

dzieci i młodzieży” - 1 osoba, „Jak budować dobre relacje w szkole? Profilaktyka i prewencja zachowań ryzykownych.” - 1 osoba, „Wielokulturowość w polskiej szkole - praca z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym” - 1 osoba, udział w Kongresie Rzecznika Praw Dziecka: „Wychowanie trwa wiecznie” – 1 osoba.

Ponadto Szkoła w Karwodrzy brała udział w projektach, szkoleniach, warsztatach, których celem było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, poprzez podjęte działania: Nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny oraz psycholog uczestniczyli w szkoleniach o tematyce:

- „Funkcjonowanie ucznia z autyzmem w szkole” - 15 osób,
- „Autyzm i Asperger - praca z trudnymi dziećmi” - 3 osoby,
- „Emocje mają moc. Dlaczego umiejętność samoregulacji w rozwoju emocjonalno-społecznym młodzieży jest tak ważna” - 2 osoby,
- „Edukacja, technologia – szanse czy zagrożenia?” - 1 osoba,
- „Czym jest motywacja? Prawdy i mity” - 2 osoby,
- „Trudne czasy tworzą silnych ludzi” - 3 osoby,
- „Współczesne uzależnienia dzieci i młodzieży” - 2 osoby,
- „Cyfrowa szkoła po nauczaniu zdalnym: jak efektywnie planować pracę, oszczędzać czas i angażować uczniów po lekcjach” - 4 osoby,
- „W zdrowym ciele zdrowy duch do nauki, czyli o edukacji prozdrowotnej na każdym przedmiocie” - 3 osoby,
- „Atak na Ukrainę. Jak wspierać uczniów, budować relacje w klasach wielokulturowych oraz zapobiegać dyskryminacji” - 2 osoby.

Zgodnie z uzyskanymi informacjami **Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lubaszowej** w roku 2022 organizował pogadanki na temat opieki i wychowania dzieci na spotkaniach z rodzicami – ogólnych, klasowych i indywidualnych w zależności od zaistniałych potrzeb, w ramach wzmocnienia więzi rodziny organizowała spotkanie z okazji: Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, Piknik Rodzinny. W ramach wyrównania szans edukacyjnych w szkole prowadzone były zajęcia dydaktyczno wyrównawcze i koła zainteresowań.

Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole im. Księdza Jerzego Popiełuszki w Łowczowie w 2022r. prowadziła i prowadzi systematyczne działania wspierające rodziców w wychowaniu i rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Wychowawcy prowadzą akcje uświadamiające oraz zbierają wiedzę na temat sytuacji domowej wychowanków. Ponadto realizowane były działania:

- Zebrania z rodzicami - zbieranie informacji o problemach, rozmowy indywidualne, udostępnienie ulotek, plakatów o zagrożeniach - 31 rodziców,
- Realizacja zajęć: Wychowanie do życia w rodzinie - 40 uczniów,
- Warsztaty profilaktyczne dla uczniów kl. I-VI: Internet - wróg czy przyjaciel kl. I-VI - 53 uczniów,
- Spotkanie z psychologiem - zebranie dla rodziców - Profilaktyka zagrożeń - 35 rodziców,
- Realizacja szkoleń w ramach godzin wychowawczych „Programu Mentalnego Wsparcia i Rozwoju Młodzieży - Michał Zawadka” - współpraca z Biblioteką Publiczną w Tuchowie - 31 uczniów, 5 nauczycieli,
- Współpraca z PCPR w Tarnowie - 3 nauczycieli,
- Informacja na stronie internetowej szkoły o możliwości skorzystania z pomocy pedagoga i godzinach jego pracy,
- Zajęcia z pedagogiem na temat „Moje mocne strony”, „O czym mogę porozmawiać z pedagogiem” - kl. IV-VIII - 42 uczniów,
- Stała gazetka informująca, gdzie szukać pomocy, plakaty uświadamiające zagrożenia,
- Doposażenie szkoły w ramach programu „Laboratoria przyszłości” - 30 000 zł,

- Wycieczki edukacyjne 3-dniowa do Warszawy - w ramach programu „Poznaj Polskę” - 42 uczniów kl IV-VIII,

- Wycieczki edukacyjne (Kraków, Pilzno, Sandomierz) - 80 uczniów i przedszkolaków.

W **Publicznej Szkole Podstawowej w Miesznej Opackiej** w roku 2022, organizowano wydarzenia angażujące dzieci oraz ich rodziców w celu wzmocnienia więzi rodzinnych, m.in. Dzień Babci Dzień Mamy i Taty, Bal Wszystkich Świętych. Tematy rodziny oraz jej roli w społeczeństwie poruszane były podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie dla klasy IV, VI i VII (13 uczniów) oraz lekcji religii (31 uczniów). Dwóch pracowników szkoły wzięło udział w 6 godzinnych warsztatach z psychologiem w zakresie postępowania z dziećmi z rodzin zastępczych, stosując metodę Self Regulation. Zdobytą wiedzę podzielono się zresztą pracowników w celu uskutecznienia opieki i wsparcia zapewnianego dzieciom w trudnych sytuacjach rodzinnych. Wychowawcy klas poruszali tematy opieki i wychowania dzieci podczas zebrań z rodzicami organizowanych 4 razy w roku. W celu wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży organizowano zajęcia dodatkowe z języka polskiego, w których uczestniczyło 4 uczniów oraz z informatyki dla 9 uczniów. Prowadzimy były również zajęcia zindywidualizowanej ścieżki nauczania oraz zajęcia wyrównawcze dla jednego ucznia.

Szkoła Podstawowa w Piotrkowicach w roku 2022 wedle przekazanych informacji w ramach wzmocnienia rodziny oraz jej roli w społeczeństwie, zorganizowała warsztaty dla Rodziców z psychologiem – 34 osoby (1 spotkanie), pierwsza pomoc przedmedyczna dla rodziców przeprowadzona przez strażaków OSP Piotrkowice - 17 osób (1 spotkanie); realizowane były projekty w klasach „Moja rodzina” - 80 uczestników, gazetki tematyczne, celebrowanie Święta Rodziny – 80 osób (2 spotkania). W ramach wyrównanie szans edukacyjnych – szkoła brała udział w Projekcie „Laboratoria przyszłości” – zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych, warsztaty dla uczniów z psychologiem i pedagogiem 80 uczniów (9 spotkań). Organizowane były dodatkowe zajęcia rozwijające zdolności i zainteresowania oraz zajęcia wyrównawcze. W ramach „Opieka i wychowanie” – zorganizowano warsztaty z psychologiem 17 osób (1 spotkanie), pogadanki - 80 osób (9 spotkań) oraz konsultacje dla Rodziców .

W roku 2022 **Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach** w zakresie wzmocnienia rodziny i jej roli w społeczeństwie organizowała spotkania:

- spotkanie Bożonarodzeniowe dla dzieci, rodziców, nauczycieli,
- spotkania z rodzicami, na których pani Dyrektor i wychowawcy klas wygłaszali pogadanki na temat sprawowania prawidłowej opieki nad dziećmi w rodzinach i właściwego wychowania młodego pokolenia – ok. 200 osób,
- spotkania dla dzieci, ich rodziców, babć i dziadków w przedszkolu,
- spotkania dla dzieci, ich rodziców, babć i dziadków w przedszkolu - ok. 50 dzieci, 25 rodziców i 50 babć i dziadków,
- spotkania wychowawców klas z rodzicami, na których wychowawcy wygłaszali pogadanki na temat sprawowania prawidłowej opieki nad dziećmi w rodzinach i właściwego wychowania młodego pokolenia – ok. 200 osób,
- spotkania indywidualne pedagoga szkolnego z rodzicami (udzielanie porad rodzicom w sprawach trudności wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych z dziećmi, przełamywaniu uczucia beznadziejności, osamotnienia, bezradności, niepewności i napięć psychicznych w związku z przeżywanymi trudnościami, wyjaśnianie przyczyn pojawiających się problemów; poradnictwo wychowawcze miało na celu modyfikowanie sposobu postępowania rodziców oraz ich postaw wychowawczych wobec dzieci, porady dotyczyły także rozwiązywania trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych.

Wszyscy nauczyciele wzięli udział w szkoleniu na temat: „Jak zapobiegać agresji i przemocy rówieśniczej oraz integrować zespół klasowy?” prowadzonym przez panią mgr Klaudia Fiksak – psychologa i psychoterapeutę. Pedagog szkolny przesłał materiały edukacyjne dla rodziców na temat znaczenia akceptacji dziecka w rodzinie. Ponadto Szkoła organizowała:

- zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pedagoga z klasą V: Film edukacyjny „Nie daj się” - omówienie zagadnień z filmu oraz przypomnienie praw dzieci zapisanych w Konwencji Praw Dziecka,

- zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pedagoga w kl. VIII na temat: „Odpowiedzialność prawna nieletnich”.

W szkole znajduje się również tablica dla rodziców/opiekunów dzieci, na której zamieszczane są przydatne informacje na temat: wychowania dzieci, możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych, danych kontaktowych placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.

Dyrekcja **Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Trzemesnej** poinformowała, iż w roku 2022 organizowała spotkania i programy dla uczniów, których celem było wzmacnianie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci:

- na zajęciach wychowawczych przeprowadzono pogadankę na temat bezpieczeństwa przed feriami zimowymi oraz sposobu spędzania wolnego czasu – 25 osób,

- zorganizowano spotkanie przedstawiciela Policji na temat bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z kontaktem z osobami nieznanymi oraz bezpieczeństwa w sieci, poruszono też temat uzależnienia od komputera cyberprzemocy i upublicznianie danych osobowych - 24 osób,

- zamieszczano w szkole plakaty z obszaru tematycznego dotyczącego wspierania rodziny oraz zawierających telefony i adresy instytucji wspierających rodzinę, rozdawano uczniom ulotki informacyjne – 16 uczniów,

- edukowano rodziców w obszarze profilaktyki na zebrania rodziców: *Domowe zasady ekranowe, Profilaktyka zachowań ryzykownych prezentowanych w sieci* – 15 osób,

- przeprowadzono prelekcję dla uczniów: *Internet czy przyjaciel?, Profilaktyka uzależnień behawioralnych* – 17 osób,

- realizowano projekty wychowawczo-integracyjne w celu budowania wzajemnych relacji nauczyciele-uczniowie: *Dzień Kropki, Dzień Origami, Prezenty dla Babci i Dziadka, Mój pupil - moje zwierzę* – 16 osób,

- przeprowadzono prelekcję w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole” w połączeniu z konkursem z nagrodami – 22 osoby,

- na lekcjach wychowawczych podejmowano tematykę z zakresu skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie z agresją własną i innych – 11 osób,

- ramach wyrównywania szans szkoła organizowała: wyjazd do Tarnowa na multimedialne Widowisko Filmowe „Wehikuł czasu” – 18 osób, wyjazd do Tarnowa na spektakl „Wyjątkowa opowieść o najważniejszych wynalazkach” – 10 osób, objazdowy teatr lalek „Kukielka” z Ptaszkowej przedstawił przedstawienie „Droga do szczęścia” – 29 osób, wyjazd do Tuchowa – zwiedzanie Muzeum Miejskie w Tuchowie oraz obejrzenie edukacyjnej bajki „Muzyczny kodeks drogowy” – 12 osób, wyjazd do Trzciny koło Jasła, którego celem było zwiedzanie Skansenu archeologicznego i zabytkowego grodziska oraz warsztaty – 20 osób, zorganizowano zajęcia muzyczno-ruchowe w szkole prowadzone przez Panią z Ukrainy – 9 osób, działania wspierające rodziców – warsztaty dla rodziców: edukacyjne filmy o marihuanie – jak to działa?, edukacyjnej filmy o dopalaczach – jak to działa? – 10 osób.

W **Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tuchowie** w 2022r. prowadzono szereg działań wspierających rodzinę. Główne formy współpracy z rodzicami można ogólnie

podzielić na: zinstytucjonalizowane: Rada Rodziców, Rady klasowe; doraźne, takie jak: zebrania ogólnoszkolne, zebrania klasowe, rozmowy indywidualne nauczycieli, wychowawców, dyrekcji, pedagoga i psychologa szkolnego z rodzicami, konsultacje dla rodziców z nauczycielami oraz przedstawicielami policji ds. nieletnich, z kuratorami, kontakty korespondencyjne i telefoniczne, uroczystości imprezy szkolne.

Działania podjęte przez szkołę:

- zapoznanie rodziców na spotkaniach z wychowawcami klas z dokumentami regulującymi pracę szkoły, adaptacja uczniów w nowym środowisku zwrócenie uwagi rodziców na stres, jaki dziecko przeżywa kiedy wchodzi w nowe środowisko (głównie klasy I oraz IV) - 156 osób;

- problemy agresji, silna więź emocjonalna z rodzicami jako podstawowy czynnik chroniący dzieci przed zachowaniami ryzykownymi, zwrócenie uwagi rodzica na czynniki wywołujące agresję wśród dzieci i młodzieży oraz zwrócenie uwagi na cyberprzestrzeń – zebrania z wychowawcami - 367 osób;

- informacja od pedagoga szkolnego dla rodziców: „Czego internet nie powinien wiedzieć o dzieciach?” - 350 osób;

- szereg pogadarek edukacyjnych dla uczniów prowadzonych przez pedagogów, psychologa oraz nauczycieli na godzinach wychowawczych np. „Prawa człowieka”, „Konflikty pomiędzy rodzicami i dziećmi, próby szukania wzajemnego porozumienia”, „Prawa i obowiązki członków rodziny”, „Komunikacja w rodzinie”, „Moje obowiązki domowe”, „Jak sobie radzić w trudnych sytuacjach”;

- papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze wśród uczniów klas VII i VIII, zwrócenie uwagi rodziców na zagrożenia, na jakie są narażone dzieci - warsztaty z trenerem panią Katarzyną Ziobron w ramach projektu „Moje życie wolne od uzależnień: - podsumowanie trzech modułów: „Uzależnienia”, „Radzenie sobie z konfliktem” oraz Rozwój tożsamości i osobowości” - 139 osób;

- program profilaktyczny – „Bieg po zdrowie” skierowany do uczniów klas IV oraz ich rodziców (zapobieganie paleniu papierosów) - 84 osoby;

- warsztaty dla uczniów klas VII – „Cyberprzemoc, depresja, profilaktyka uzależnień” - 86 osób;

- prelekcja dla rodziców z psychologiem Krakowskiego Centrum Edukacji i Profilaktyki - uzależnienia od nowych mediów - jak przeciwdziałać i na co zwracać uwagę? - 220 osób;

- wagary - zwrócenie rodzicom szczególnej uwagi na problem częstej nieobecności wśród uczniów - spotkania z wychowawcami klas - 139 osób.

Ponadto każdy wychowawca stwarzał okoliczności do udziału rodziców w życiu szkoły poprzez: organizowanie imprez o charakterze integracyjnym w oparciu o Plan wychowawczy klasy; organizowanie otwartych imprez i uroczystości szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez; pomoc rodziców w opiece nad dziećmi w czasie wyjść i wyjazdów poza teren szkoły oraz imprez na terenie szkoły. Szkoła podejmowała następujące działania: wigilie klasowe organizowane przy współpracy z rodzicami, klasowe obchody Dnia Dziecka, klasowe bale karnawałowe, klasowe obchody Dnia Matki, Dnia Rodziny, akcja charytatywna – „Kartki dla seniora”, Piknik Szkolny - integracja rodziny, zacieśnianie więzi, spotkania w Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie, (wyjścia na dni otwarte, wolontariat uczniów), projekt „Trzymaj formę”, akcja charytatywna – „Podziel się świętami”, akcja charytatywna „Dzień w pidżamie”(580 osób), „Pomaganie jest cool” - zbiórka zabawek oraz słodczy dla dzieci z tarnowskich domów dziecka (580 osób), zbiórka karmy, kocy dla zwierząt w schroniskach (580 osób), charytatywny koncert „Kolęd i pastorałek” (580 osób), ślubowanie klas pierwszych (72 osoby), otrzęsiny klas IV (84 osoby), gminna inauguracja roku szkolnego 2022/2023 (580 osób), „Noc w muzeum”, koncert profilaktyczny w wykonaniu „RYMcerzy” – „Nie zmarnuj swojego życia” połączony z warsztatami dla

uczniów klas VII i VIII (139 osób), wyjazd do kina Marzenie w Tarnowie na spektakl profilaktyczny „Wspomnienia narkomanki” na podstawie książki Barbary Rosiek - uczniowie klas VIII (87 osób), spotkanie z policjantem - pogadanki na temat bezpieczeństwa, kodeks drogowy, bezpieczne wakacje, profilaktyka uzależnień (580 osób).

W 2022r. Szkoła Podstawowa w Tuchowie organizowała również szkolenia dla nauczycieli:

- „Profilaktyka uzależnień. Podstawy interwencji. Jak zapobiegać. Jak pomagać. Praca z młodzieżą zagrożoną uzależnieniami od środków psychoaktywnych” - 3 osoby,
- „Profilaktyka uzależnień behawioralnych” - 3 osoby,
- „Autoagresja wśród dzieci, przyczyny i wsparcie” 1 osoba,
- „Huggy Woggy w przedszkolu i klasach I-III. Jak reagować na niepokojącą modę? (1 osoba),
- „Jak radzić sobie z dziecięcą złością?” – 1 osoba.

Szkoła Podstawowa w Zabłędzy w roku 2022 wedle przekazanych informacji organizowała spotkania dla rodziców, były to najczęściej wywiadówki podczas których poruszano tematy związane z wzmocnieniem rodziny oraz jej roli w społeczeństwie. Nauczyciele na bieżąco podczas lekcji uświadamiali uczniów jak ważna jest rodzina oraz jej rola w społeczeństwie, szkoła nie uczestniczyła w projektach, szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmocnianie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie. Organizowano spotkania dla rodziców (wywiadówki) i nauczyciele na tych spotkaniach omawiali wspólnie z rodzicami tematy dotyczące opieki i wychowania dzieci. Szkoła nie uczestniczyła w spotkaniach, pogadankach, warsztatach, na temat opieki i wychowania dzieci, nie brała udziału w projektach, szkoleniach, warsztatach, których celem było wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Młodzież **Liceum Ogólnokształcącego w Tuchowie** w roku 2022 uczestniczyła w lekcjach, pogadankach, warsztatach na temat wzmocniania rodziny i jej roli w społeczeństwie. Uczniowie wszystkich klas (343 osoby) mają organizowane lekcje z wychowania do życia w rodzinie, gdzie poruszana jest tematyka dotycząca funkcji rodziny w społeczeństwie. Uczniowie wszystkich klas (343 osób) na lekcjach wychowawczych, lekcjach religii oraz zajęciach z pedagogiem realizują tematykę z zakresu funkcjonowania rodziny. Podczas tych spotkań poruszana była m.in. tematyka: „Struktura rodziny”, „Czym jest rodzina”, „Funkcje rodziny”, „Prawidłowe postawy rodzicielskie”, „Obowiązki państwa wobec rodziny”, „Rodzina wspólnotą życia i miłości”, „Zagrożenie miłości w rodzinie”, „Ludzie starzy skarbem rodziny”. Lekcje, pogadanki prowadzili pedagog szkolny, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, katecheta i wychowawcy klas. Zorganizowano również spotkanie dla rodziców z przedstawicielem policji na temat zachowań ryzykownych młodzieży, na którym zwrócono uwagę rodziców, na problemy z jakimi mogą się spotkać w wychowaniu swoich dzieci, oraz jamie działania mogą podejmować w celu eliminowania zagrożeń. Pogadanka z policjantem przeprowadzona była również dla uczniów klas pierwszych. Pedagog szkolny uczestniczył w szkoleniu zorganizowanym przez PCPR w Tarnowie „poMOC, a nie przeMOC”, na którym przekazano istotne informacje dotyczące opieki nad uczniami doświadczającymi przemocy.

Celem wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży w LO realizowany jest projekt edukacyjny „MÓJ ROZWÓJ MOJA PRZYSZŁOŚĆ II”, w ramach którego odbywają się m.in. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów potrzebujących wsparcia. Odbywają się również zajęcia dodatkowe w ramach wyrównania braków wynikających z nauki zdalnej.

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie poinformowało, iż w roku 2022 w zakresie wzmocnienia roli rodziny w społeczeństwie oraz opieki i wychowania dzieci, na lekcjach wychowawczych, lekcjach wychowania do życia w rodzinie, lekcjach religii realizowane były tematy związane z opieką i wychowaniem dzieci

– uczestniczyli w nich wszyscy uczniowie ponad 500 osób; ponadto szkoła organizowała spotkanie z zaproszonymi gośćmi:

- funkcjonariuszką Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie sierż. sztab. Kingą Siedlecką na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz zagrożeń współczesnego świata m.in. tych czyhających w sieci oraz tych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych - w spotkaniu uczestniczyło około 150 uczniów,

- terapeutą Arturem Tebień pt. „Jestem wolny mam przewagę” – program profilaktyczny dla młodzieży, w trakcie którego omawiane były między innymi zagadnienia związane z zagrożeniami występowania przemocy w rodzinie oraz uzależnieniami od środków psychoaktywnych i nowoczesnych technologii – w spotkaniu uczestniczyło 111 uczniów.

W zakresie wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w trzech projektach unijnych:

- „Mistrzowie w zawodzie II” celem projektu jest ułatwienie uczniom przechodzenia z etapu edukacji do etapu zatrudnienia (udział w kursach, płatnych praktykach zawodowych i stażach) – 139 uczniów.

- „Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II” celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcących się w szkołach zawodowych, poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego oraz podniesienie u uczniów małopolskich gimnazjów zdolności do podejmowania właściwych decyzji dotyczących dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej – 63 uczniów.

- „Informatyka - stawiam na rozwój V edycja” celem projektu jest podniesienie kompetencji kluczowych i właściwych postaw, umiejętności niezbędnych na rynku pracy - 30 uczniów.

Klub Dziecięcy „BOBAS” w Tuchowie zgodnie z przesłanymi informacjami nie organizował spotkań dla rodziców, uczniów, nie uczestniczył w projektach, szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmocnienie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie. Placówka również nie organizowała spotkań dla rodziców, uczniów, nie uczestniczyła w spotkaniach, pogadankach, warsztatach na temat opieki i wychowania dzieci oraz nie brała udziału w projektach, szkoleniach warsztatach, których celem było wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Dyrektor Domu Wczasów Dziecięcych w Jodłówce Tuchowskiej poinformowała, że w placówce ze względu na jej specyfikację – nie są organizowane spotkania z rodzicami wychowanków na których omawia się treści na temat: wzmocnienia rodziny, jej roli w społeczeństwie, itp. W placówce goszczą dzieci i młodzież z terenu całego kraju na turnusach edukacyjno-rekreacyjnych, na które przyjeżdżają najczęściej klasy z wychowawcami. Ich działalność skupia się na wspieraniu fizycznym i psychicznym rozwoju dzieci i młodzieży oraz wzmocnieniu ogólnej kondycji psychofizycznej i kształtowaniu zachowań prozdrowotnych, z wykorzystaniem lokalnych warunków klimatycznych.

Ochronka Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP Niepubliczne Przedszkole w Tuchowie, Niepubliczne Integracyjne Przedszkole w Tuchowie, oraz Zespół Szkoły Podstawowej im. Sierż. AK Józefa Siwaka „Waligóry” i Przedszkola w Buchcicach do których zostały wystosowane pisma nie udzieliły informacji dotyczących organizacji spotkań dla rodziców, uczniów bądź uczestniczenia w projektach, szkoleniach, prelekcjach, warsztatach, których celem było wzmocnienie rodziny oraz jej roli w społeczeństwie.

III. POTRZEBY W ZAKRESIE DALSZEJ REALIZACJI PROGRAMU

- zwiększenie aktywności instytucji oświaty oraz służb zdrowia, współpraca w rzeczywistym rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny, przez diagnozowanie i monitorowanie jej możliwości,

- edukacja społeczna – udział instytucji oświaty, policji, służby zdrowia oraz Powiatowej Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Tarnowie Filia w Tuchowie w edukacji rodziców i opiekunów oraz prowadzenie warsztatów,
- rekomendowane jest utworzenie placówki wsparcia dziennego o charakterze świetlicy opiekuńczej, która zapewniałaby opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań lub specjalistycznej, czyli takiej, która zapewniałaby zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizująca indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, terapie pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- bezzwłoczne udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie poprzez poradnictwo specjalistyczne,
- tworzenie i realizacja lokalnych programów wsparcia dziecka i rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- tworzenie grup wsparcia i samopomocowych przez rodziny dotknięte bezradnością w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- praca na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin biologicznych,
- tworzenie rodzin wspierających,
- rozwój infrastruktury mieszkaniowej z uwzględnieniem mieszkań socjalnych i chronionych,
- tworzenie miejsc pracy.

Działania profilaktyczne skierowane na rodziny wychowujące dzieci, a jednocześnie niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, ubogie i zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych muszą być rozumiane jako interdyscyplinarne działania zakładające wsparcie ze strony wszystkich służb i instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Mając powyższe na uwadze przyjęto interdyscyplinarną formułę pracy.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do swoich dzieci potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki instytucjonalnej nad dziećmi w wieku szkolnym oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić **placówki wsparcia dziennego** oraz **rodziny wspierające**.

Dotychczasowe doświadczenia wykazały, że praca asystentów rodziny przynosiła oczekiwane efekty - przede wszystkim z uwagi na elastyczny, nienormowany czas pracy, dostosowany do rytmu życia rodziny i jej potrzeb. Mobilność i dyspozycyjność asystenta oraz zasada indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy z rodziną przyczyniała się do osiągnięcia pozytywnych rezultatów. Niestety brak osób chętnych do podjęcia tak odpowiedzialnej pracy powoduje, iż pomimo podejmowanych działań tutejszy Ośrodek nie był w stanie zapewnić wsparcia asystenta w rodzinach tego wymagających.

Dotychczas przeprowadzone działania i uzyskane efekty jednoznacznie wskazują na potrzebę kontynuowania nowego programu w kolejnych latach i rozwój profesjonalnych form wsparcia rodziny.